

פ פרשת
וייקהל

” חֲכַמַּת לֵב לַעֲשׂוֹת ”

וגע של קריאה יזפה.

בפרשתנו מספר משה לעם ישראל מי נבחר על ידי ה' לבצע את משימת בניית המשכן:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא ה' בְּשֵׁם בְּצַלָּאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חֹר לְמַטֵּה יְהוּדָה: וַיִּמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה לַחֲשֹׁב מַחְשְׁבַת לַעֲשׂוֹת בְּזָהָב וּבְכֶסֶף... לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלָאכַת מַחְשְׁבַת: וּלְהוֹרֹת נֶתֶן בְּלִבּוֹ הוּא וְאַהֲלִיאֵב בֶּן־אֲחִיסָמֶךְ מֵלֵא אֲתֶם חֲכַמַּת לֵב לַעֲשׂוֹת.. כָּל־מְלָאכָה וְחֲשִׁבֵי מַחְשְׁבַת:

(שמות לה)

- מניין מגיעות היכולות של בצלאל ואלהליאב על פי הפסוקים?
- אם אילו לא תכונות מולדות שלהם אלא משהו שניתן להם ע"י ה', מדוע לדעתכם נבחרו דווקא הם ולא כל אחד אחר?
- מהי לדעתכם חכמת לב "לעשות"?

האגדה מספרת שבצלאל היה בן שלוש עשרה בלבד כשהוטל עליו לבנות את המשכן.

- האם לדעתכם זהו סיפור הגיוני?
- מה לדעתכם גרם לזה שנבחר דווקא הוא?
- מדוע לדעתכם, חשוב היה לחכמים לספר לנו שילד הוא זה שבנה את המשכן וניהל את כל הצוות הגדול של בוני המשכן?
- האם אתם מכירים ילדים מאד נשורונים?

שיר לפרשה: "סתם" / טיפקס

"מרוב התחלות לא יודעים מה נגמר"

התורה מקדישה הרבה מאוד מילים, פסוקים ופרשות לתיאור מדוקדק של בניית המשכן... ואח"כ מפרטת שוב בפרטי פרטים את הבנייה עצמה. שהרי לא מספיק לדבר ולתכנן... העיקר הוא ליישם.

- ואיך זה אצלכם? האם אתם אנשי מילה או מעשה?
- מה עושר לכם לישם תכניות ולא להשיאר רק בהתחליות?

הפרשה בקצרה: ויקהל

בפרשת ויקהל מצווה ה' את משה להקהיל, לאסוף את בני ישראל לדבר אליהם ולצוות עליהם ציוויים שונים, הציווי הראשון מדבר על שמירת השבת על האיסור לעשות ביום זה מלאכה ולהבעיר אש.

ה' אומר למשה לבקש מהעם שיביאו תרומה לבניית המשכן. כך העם יחד אוספים ותורמים את חלקם למשכן, בדים מיוחדים אבנים טובות בשמים ושמן לשמן המשחה.

וכל אחד מביא לפי יכולתו ועל פי רצון לבו: "כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב לְבָם אֲתֶם לְהָבִיא לְכָל הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת בְּיַד מֹשֶׁה" ... ("ל"ה כ"ט") ועכשיו מתחילה מלאכת ההכנה, יצירת כליו והכנת בדיו וכל מה שדרוש לעבודת המשכן האנשים שיעשו את המלאכה הם בצלאל בן-אוּרִי וְאַהֲלִיאֵב בֶּן אֲחִיסָמֶךְ. ועוד אנשים עליהם כתוב שה' נתן להם חוכמת לב. בתחילה נתפרו היריעות המכסות את המשכן. בהמשך הוכנו הקרשים, והאדנים המחברים ביניהם. ולאחר מכן, הפרוכת, המפרידה בין קודש הקודשים לבין המשכן. והוכנו גם כלי הקודש השונים: ארון הקודש, השולחן הפנים, מנורת הזהב, מזבח הקטורת, המזבח המשמש להקרבת הקורבנות, והכיור.

הפרשה ואני: ויקהל

אחד הדברים אותם בני האדם אוהבים לעשות זה לדבר. תמיד נמצא מה לומר, על מה להגיב ועל מה להעביר ביקורת... לדבר, לדבר ולדבר. אבל – מה אנו עושים? המשנה מלמדת אותנו שצריך לחשוב אחרת. אנו צריכים להתחיל להעמיד במרכז חיינו את העשייה ולא הדיבור. כאשר אנחנו רוצים שהדברים יהיו אחרת, כאשר יש לנו ביקורת על הנעשה, צריכים לחפש ולמצוא את הדרכים והמקומות בהם אנחנו יכולים להשפיע ולשנות בפועל.

(הרב שי פירון)

סוחחו עם בני ביתכם:

- מה דעתכם? מה העיקר? המזג? או המעשה?
- שתפו כל אחד במקרה בו למרות שלא היה תכנון מקדים- הגיזעו היה מצוין (או לא)
- טיול משפחתי, סיפוף בבית מפגש עם חברים, פעילות משפחתית ועוד
- שתפו במקרה בו למרות התכנון המדוקדק- הדברים בסוף לא יצאו לפועל כמתוכנן.

האקדמיה לאמנות "בצלאל"

בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב ירושלים היא מוסד אקדמי לאמנות, עיצוב ואדריכלות. הוא נוסד בשנת 1906 על ידי בוריס שץ [3] כ"בית מדרש לאמנות ולמלאכות האמנות" והיה בית הספר הראשון לאמנות בארץ ישראל במאה ה-20. העבודות שנוצרו בבית הספר על ידי תלמידיו נחשבות לראשיתה של האמנות החזותית הישראלית.

"אמור מעט ועשה הרבה"

בפרשת ויקהל מתחילה התורה לתאר כיצד הגשימו הלכה למעשה את כל תכנית בניית המשכן וכל כליו. בפרשות תרומה ותצווה התורה פירוטה באריכות כיצד יש לבנות את כל אחד מהכלים וכיצד צריך להיראות המשכן. כעת היא חוזרת ומתארת בפירוט רב כיצד נבנו הדברים בפועל.

- מדוע לדעתכם חוזרת התורה בפירוט רב עם השלבי התכנון עם השלבי הביצוע? איך אתם מסבירים את הכפילות הזו?

אחת הפרשנויות לדבר היא שבכך מלמדת אותנו התורה שחשובים שני הצדדים גם יחד: בלי תכנון לא נצליח לבצע. אבל תכנון שנשאר על הדף – לא שווה הרבה.

ולא המדרש הוא העיקר אלא המעשה.

ביטוי זה מקורו במסכת אבות מתוך השאנה העוסקת בעבודת המידות. ביחסים שבין אדם לחברו ובחשיבות לימוד התורה.

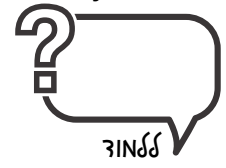
ומה לדעתכם חשוב יותר? הלימוד או הייסוס? ומה קל יותר ללמוד או לבצע?

חשבו רגע עם עצמכם.. איזו תחומים קל לכם יותר לדבר עליהם, ללמוד אותם ובאיזו תחומים קל לכם יותר לבצע ולעשות?

"אלה אתם תכתיב"ל"
לפי אהרן איתנו כסורים ויכולות מיוחדות
ומה הכשרות המיוחדים שאפני באה אתם
לוקים באיחוד?

<p>לעשות</p> <p>להיפגש לחברים</p> <p>אחר</p>	<p>לעשות</p> <p>כיבוד הורים</p> <p>אחר</p>	<p>לעשות</p> <p>לעזור לזולת</p> <p>אחר</p>	<p>לעשות</p> <p>לעזור לזולת</p> <p>אחר</p>	<p>לעשות</p> <p>להשקיע בלימודים</p> <p>אחר</p>	<p>לעשות</p> <p>לשחור על הלשון</p> <p>אחר</p>	<p>לעשות</p> <p>לאכול בריא</p> <p>אחר</p>	<p>לעשות</p> <p>ספורט</p> <p>אחר</p>
--	--	--	--	--	---	---	--------------------------------------

הוסיפו משלכם: לעשות

- מה משותף לדברים בהם קל לכם יותר "ללמוד/ לומר"?
- מה משותף לדברים בהם קל לכם יותר "לעשות"?
- מה למדתם עם עצמכם?

בפרשת ויקהל מצווה ה' את משה להקהיל, לאסוף את בני ישראל לדבר אליהם ולצוות עליהם ציוויים שונים, הציווי הראשון מדבר על שמירת השבת על האיסור לעשות ביום זה מלאכה ולהבעיר אש. ה' אומר למשה לבקש מהעם שיביאו תרומה לבניית המשכן. כך העם יחד אוספים ותורמים את חלקם למשכן, בדים מיוחדים אבנים טובות בשמים ושמן לשמן המשחה.

וכל אחד מביא לפי יכולתו ועל פי רצון לבו: "כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב לְבָם אֹתָם לְהָבִיא לְכָל הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צָוָה ה' לַעֲשׂוֹת בְּיַד מֹשֶׁה" ... (ל"ה כ"ט)

ועכשיו מתחילה מלאכת ההכנה, יצירת כליו והכנת בדיו וכל מה שדרוש לעבודת המשכן האנשים שיעשו את המלאכה הם בְּצַלְאֵל בֶּן-אוּרִי וְאֶהֱלִיאָב בֶּן אַחִיסָפָן. ועוד אנשים עליהם כתוב שה' נתן להם חוכמת לב.

בתחילה נתפרו היריעות המכסות את המשכן. בהמשך הוכנו הקרשים, והאדנים המחברים ביניהם. ולאחר מכן, הפרוכת, המפרידה בין קודש הקודשים לבין המשכן. והוכנו גם כלי הקודש השונים: ארון הקודש, השולחן הפנים, מנורת הזהב, מזבח הקטורת, המזבח המשמש להקרבת הקורבנות, והכיור.

פרשת ויקהל מה בפרשה

” חֲכִמַת־לֵב לַעֲשׂוֹת ”

גגע של קריאה יחפה.

בפרשתנו מספר משה לעם ישראל מי נבחר על ידי ה' לבצע את משימת בניית המשכן:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא ה' בְּשֵׁם בְּצַלָּאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חֹר לְמַטֵּה יְהוּדָה: וַיִּמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחַכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה לַחֲשֵׁב מַחֲשֶׁבֶת לַעֲשׂוֹת בְּזָהָב וּבַכֶּסֶף... לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלָאכֶת מַחֲשֶׁבֶת: וּלְהוֹרֹת נֹתֵן בְּלִבּוֹ הוּא וְאַהֲלִיאֵב בֶּן־אֲחִיסָמֶךְ מֵלֵא אֲתֶם חֲכַמַת־לֵב לַעֲשׂוֹת.. כָּל־מְלָאכָה וְחֲשִׁבֵי מַחֲשֶׁבֶת:

(שמות לה)

- מניין מגיעות היכולות של בצלאל ואלהליאב על פי הפסוקים?
- אם אילו לא תכונות מולדות שלהם אלא משהו שניתן להם ע"י ה', מדוע לדעתכם נבחרו דווקא הם ולא כל אחד אחר?
- מהי לדעתכם חכמת לב "לעשות"?

האגדה מספרת שבצלאל היה בן שלוש עשרה בלבד כשהוטל עליו לבנות את המשכן.

- האם לדעתכם זהו סיפור הגיוני?
- מה לדעתכם גרם לזה שנבחר דווקא הוא?
- מדוע לדעתכם, חשוב היה לחכמים לספר לנו שילד הוא זה שבנה את המשכן וניהל את כל הצוות הגדול של בוני המשכן?
- האם אתם מכירים ילדים מאד כשרונים?

פרשת ויקהל לימוד ושיח

שיר לפרשה:

"סתם"

להקת טיפקס

להאזנה

"מרוב התחלות לא יודעים מה נגמר"
התורה מקדישה הרבה מאוד מילים, פסוקים ופרשות לתיאור מדוקדק של בניית המשכן... ואח"כ מפרטת שוב בפרטי פרטים את הבנייה עצמה. שהרי לא מספיק לדבר ולתכנן... העיקר הוא ליישם.

- ואיך זה אצלכם? האם אתם אנשי מילה או מעשה?
- מה עוזר לכם לישם תכניות ולא להשיאר רק בהתחלות?

פרשת ויקהל

שרים יחד

"אמור מעט ועשה הרבה"

בפרשת ויקהל מתחילה התורה לתאר כיצד הגשימו הלכה למעשה את כל תכנית בניית המשכן וכל כליו. בפרשות תרומה ותצווה התורה פירטה באריכות כיצד יש לבנות את כל אחד מהכלים וכיצד צריך להיראות המשכן. כעת היא חוזרת ומתארת בפירוט רב כיצד נבנו הדברים בפועל.

פרשת ויקהל יוצרים

- מדוע נדעתיכם חולת התורה בפירוט רב גם בשלבי התכנון וגם בשלבי הביצוע? איך אתם מסבירים את הכפילות הזו?

אחת הפרשנויות לדבר היא שבכך מלמדת אותנו התורה שחשובים שני הצדדים גם יחד: בלי תכנון לא נצליח לבצע. אבל תכנון שנשאר על הדף – לא שווה הרבה.

"ולא המדרש הוא העיקר אלא המעשה."

ביטוי זה מקורו במסכת אבות מתוך השנה העוסקת בגבולות המידות, ביחסים שבין אדם לחברו ובחשיבות לימוד התורה.

ומה נדעתיכם חשוב יותר? הלימוד או היישום? ומה קל יותר ללמוד או לבצע?
חשבו רגע עם עצמכם.. איך תחומים קל לכם יותר לדבר עליהם, ללמוד אותם ובאיך תחומים קל לכם יותר לבצע ולעשות?

דף לפרשה

ענו על השאלות והמשימות בדף לפרשה

- את מדור "אני והפרשה" כדאי ללמוד עם המשפחה.
- על ה'סוד הכמוס' בפניה- ענו באופן אישי וקפלו את הפניה להסתרת התשובה.

לעשות להיפטר לחברים אומר	לעשות כיבוד הורים אומר	לעשות לעזור ליולדת אומר	לעשות לחשוקיך בלי חמדים אומר	לעשות לשמור על הלשון אומר	לעשות לאכול ברא אומר	לעשות ספוט אומר
--------------------------------	------------------------------	-------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	----------------------------	-----------------------

הוסיפו משלכם: לעשות

- מה מותף לדברים בהם קל לכם יותר "ללמוד/ לומר"?
- מה מותף לדברים בהם קל לכם יותר "לעשות"?
- מה למדתם על עצמכם?

”אבל כל שמעשיו מרובין מחכמתו, למה הוא דומה, לאילן שענפיו מועטין ושרשיו מרובין,
שאפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו אין מזיזין אותו ממקומו,
שנאמר, והיה כעץ שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו ולא יראה כי יבא חם, והיה עלהו רענן,
ובשנת בצורת לא ידאג, ולא ימיש מעשות פרי.”

(שימו לב/ חזן בן ארי)

שבת שלום!